

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungari'a: Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU:</p> <p>Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiune „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune la TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
---	---	---

Sêmtiulu pastoralu.

In biseric'a Domnului s'a consumat vreme multa, si s'au cheltuit inzadar multe puteri de valóre in dispute dogmatice intre singuratecile confessiuni. Pentru resolvirea intrebării: „care biseric'a este mai buna, seau care biseric'a representéza in modu genuinu spiritulu evangheliei“ s'a scris atât de multu, cum nu s'a scris dóra in nici unu ramu de sciintia. Si intrebarea, de carea vorbim, a ramas cu tóte acestea o cestiune deschisa. Faptulu acest'a este dovéda deplina, ca ceea ce nu s'a potut resolví prin multele dispute si polemii in materia de credintia, are sè-se resolvésca, si se póte resolví numai prin punerea in aplicare a cuventului si vointiei lui Ddiu, in modulu de gandire si actiune alu omului.

Si astfeliu lupt'a si concurenti'a dintre confessiuni pre nesêmtite s'a stremutat, si a trebuit se-se stremute dupa terenulu dogmaticu pre terenulu pastoralu. Pastoral'a este studiulu celu mai ténuru intre sciintiele teologice. Si la inceputu s'a crediut, si se mai crede inca si astadi, ca pastoral'a este espu-nerea detorintieloru preotului si bisericeii facia de poporu, si nimicu mai multu. Acésta credintia s'a prefacut apoi in unu feliu de doctrina, si a intrat ca atare si in manualele de scóla.

Si adeverulu este, ca preotulu are trebuintia se-si cunósca in deplina mesura detorintiele sale. Dupa natura institutiunei preotiesci inse detorintiele preotului sunt atât de multe, încât este fórtu greu, seau chiar cu neputintia, cá se afli punctulu si lini'a demarcationala, unde incepu, si unde se terminéza, — dupa ce preotulu, cá organu si reprezentantu vediutu al bisericeii si alu Domnului, are chiamarea de a conduce si promová desvoltarea poporului crestinescu pre tóte terenele vietii. Stand lucrulu astfeliu este naturalu, ca pastoral'a póte se indigiteze detorintiele preotiesci numai in liniamente generale. Si chiar si intru cât póte se-o faca acést'a pastoral'a, — remane o parte insemnata nefacuta,

si inca partea cea mai insemnata, — deórece in religiune si preste tot in ceea ce privesce religiunea si invetiaturile religióse, — greutatea nu consiste intru a scí si a cunósce, ca ce pretinde dela noi religiunea se facem, seau se nu facem, ci greutatea cea mare, adeverat'a greutate, consiste intru a plantá si a intarí in noi sêmtiulu si placerea de a vietuí dupa perceptele religiunii crestine. Tot astfeliu se are lucrulu si cu pastoral'a. Cu adeverat, ca pastoral'a are se infacisizeze preotului detorintiele apartiènetórie chiamárii sale oficiale — dar acést'a este numai partea cea mai mica; si adeverat'a tema a pastoralei consiste intru a plantá in candidatulu la preotia si in preotu sêmtiulu si placerea de a impliní cu tóta conscientiositatea aceste detorintie, seau adeverat'a greutate si chiamare consiste intru a plantá in candidatulu la preotia si in preotu sêmtiulu pastoralu. Este o insusire interna a omului sêmtiulu pastoralu. Cá atare nu se vede si nu se póte vedé; dar se sênte, si se póte cunósce din starea, in carea se gásescu credintiosii, poporulu pastoritu de dênsculu; si se mai póte vedé, si se mai póte cunósce si din modulu de gandire si actiune al preotului insusi. In totu ceea ce voiesce, si doresce preotulu, precum si in ceea ce gandesc, si lucréza, si mai cu seama in modulu, cum si in ce spiritu lucréza, se cunósce, si se vede esistenti'a si gradulu de taria si intensitate al sêmtiulu pastoralu.

Dar sêmtiulu pastoralu are si elu cá tóte in lume o multime de dusimani. Vom numi dintre acesti dusimani urmatorii, si anume: grijile, cu cari trebue se lupte preotulu intru sustiènerea s'a si a familieii sale, tendenti'a lumii de astadi de a-se instreiná de biseric'a, spiritulu materialistu, de carele este preocupata si predominita lumea de astadi, placerea multor'a de a loví cu cale si fara cale in biseric'a si in reprezentantii ei si alte multe imprejurárinefavorabile bisericeii si activitáti preotiesci.

Cand ne aducem inse aminte de faptulu, ca chiar pentru a luptá cu acesti dusimani si in ge-

neru cu totu ceea ce este reu' in lume si impedecea desvoltarea omenésca: atunci tocmai spiritulu pastoralu ni-se infacisíéza cá puterea, menita nu numai a impedeá, si a face se dispara acesti dusimani, ci tocmai din contra, a-le opune acea forcia, carea se faca pre preotu si pre credintiosii sei a delaturá ori ce pedecea ce li-se pune in cale, cand este vorb'a de desvoltare si inaintare in spiritu crestinescu.

Mijlócele, prin cari preotulu sustiène, alimentéza, si se intaresce in sêmtiulu pastoralu sunt a) credinti'a in divinitatea institutiunei preotiesci, si dilnic'a nóstra intarire in acésta credintia, b) rogatiunea si nentrerupt'a petrecere a omului in legatura cu Ddieu in gandire, in cuvêntu si in fapta; c) studiulu nentreruptu alu cuventulu lui Ddunedieu si al desvoltării istorice a bisericeii, precum si al vietii si desvoltării cradintiosiloru pre tóte terenenele, si d) mai pre sus de tóte ambitiunea preotiesca.

Privind adeca cinev'a preoti'a din punctulu ei sublimu dunediescu de o stare, carea nu este data tuturoru, ci numai unor'a, — menita a dá directiune omenimei prin desvoltarea inteligentiei si moralitátii credintiosiloru, — totu ceea ce ni-se infacisíéza cá pedecea, dispore, si se inlocuiesce prin placerea de lupta cu relele de totu soiulu si prin tendenti'a, si ambitiunea de a birui asupra tuturoru.

A produce acestu sêmtiu si acestu orizontu de privire in candidatulu la preotia si in genere in preotu, este chiamarea teologiei pastorale. Chran'a sêmtiulu pastoralu sunt cuventulu lui Ddieu, principiile dogmatice si morale ale bisericeii crestine. Si partea grea a acestui sêmtiu este, ca elu nu se invétia, ci se sênte, si se validitéza in viétia si activitatea pastoralala. De aceea necazurile, cari le intempinâm din caus'a spiritulu materialistu, alu lumii, si din caus'a tendentiei de a lovi in bisericu nu numai ca se nu ne intreineze; din contra se ne incurageze in missiunea nóstra preotiesca si in practic'a acestei Ddieosci missiuni.

Importanti'a istoriei pedagogiei.

(Memoriei neuitatului meu profesoru Dr. Lazaru Petrovici)

(Continuare.)

Educatiunea politica la Elini.

Scopulu educatiunei politice a fost, initierea fiecarui cive in drepturile cetatienesci, respective cunóscerea legiloru patriei si desvoltarea simtieminteloru patriotice. Legile erau scrise cu litere mari si espuse in locu publicu, pe cari tinerii erau obligati a le memorisa; ér mai apoi Terpandos le-a scris in versuri, si astfelu tinerimea le cântá publice.

Afara de aceea in tóte palatele eforiloru Dicedres au gravat legile lui Licurg, cari se publicau in totu anulu tinerimei.

Cu unu cuvêntu scopulu principalu alu educatiunei

politice a fost, a desvoltá in tinerime iubirea de patrie, spre care scopu redicau statue in memoria celoru ce se sacrificau pentru patrie.

Acésta educatiune a si produs fructele sale, caci Grecii de locu nu se contopeau in alte natiuni, ba si pe ai loru ii dispretuiiau déca nu dovedeau simtieminte adeverat patriotice; prin urmare educatiunea politica a fost eminentemente si nationala.

Credinti'a loru religioasa se reduce la urmatórele:

Ei se inchinau zeiloru, cari erau inferiori si superiori.

Zeii superiori erau: Zeus, carele tiène tóte cele vedute si nevedute, elu a impartit lumea fratiloru sei, si anume: lui Poseidon i-a dat mările, ér lui Hades lumea de josu séu infernulu.

Zeii inferiori, sunt ómenii cari au implinitu fapte imposibile ómenilor muritori.

Zeiloru le aduceau sacrificii, si ei isi spuneau dorinti'a prin Oracli.

Zeus 'si avea oraclulu in Dodona, ér Apollo in Delphi. Grecii au fost divisati in 4 semintii, si anume: Dorica, Ionica, Acheica si Iolica.

Mai in urma s'au contopit, astmodu, cá partea nordica formá unu statu numitu Sparta, ér cea sudica Athena. Asia dar in cele urmatóre vomu vorbi despre educatiunea Greciloru, cá Spartani si Atenieni.

b) Educatiunea Spartaniloru.

Dorii dupa ce invinsera Peloponesia, dividara poporulu in 3 clase si anume: a) Dorii, cei ce au cuceirit'o, si ca atari erau liberi, b) Lacedemonienii, cari aveau ceva inriurintia in afacerile statulu si c) Helotii, pe cari numai mai târdiu i-au supus si cari lucrau pamêntulu pentru sustiënerea celoru-lalte clase.

Sparta sa organisat prin

Licurg

fiulu lui Eunomus si a Dionassei, nascut la 926 n. Cr. Elu era eredele tronulu Spartanu, dar de dragulu pacii a renunciatu in favorulu nepotulu seu.

Cu tóte acestea Licurg totusi a fost persecutat, din care cauza s'a dus in Cret'a, de aci in Asi'a si apoi in Egiptu.

Fiind rechemat, se întórse in Sparta, unde dominau neintielegerile cele mai mari. Licurg indemnat de oraclu, le facù la 880 n. Cr. Constitutiune.

Sêmburele Constitutiunei sale e urmatoriulu:

Ei au fost dominati de doi regi si unu senatu. Senatululu numitu „Gerudia“ consta din 28 membri.

Membru alu senatulu putea fi numai acela, care a trecut de 60 ani si era de unu caracteru nepatat.

Decisiunile senatulu numai atunci erau valide, si se sanctionau din partea regiloru, déca erau aprobate de adunarea nationala; carea se tiénea intre riulu Cnacion si puntea Babyca.

Membru alu adunării nationale putea fi numai acela, carele a trecut de 30 ani.

Licurg vediënd miser'a stare a poporulu, a impartit pamêntulu proportionat, oprind prin lege vinderea lui. Elu

a nisuit, cá Spartanii sè fie liberi, se stimeze legile si se se deprinda in arme.

Dupa ce a vedintu dorintiele sale realizate, s'a re-trasu in Creta, unde si-a petrecutu restulu vietii; ér Spartanii au pâstrat legile sale cincii secolii. Spartanii im-partiau viéti'a in mai multe periode; pana la al 7-lea anu era periodulu sugatoriu; pana la al 18-lea anu era alu studierii — ca elevu in scólele comune; pana la alu 20-lea se numiau „viitorii tineri“ ér pana la alu 30-lea se numerau intre tinerime.

Fiecare cetatiénu erá deobligat se fie ostasiu, si astfelu ca se nu-i para straina viéti'a sociala, s'a dispus prin lege, ca tinerii se vietuésca in cete.

Un'a din virtutile cardinali ale Spartaniloru a fost stim'a catra cei betrâni, caci cu dreptulu a esclamat unu betrânu „câ numai in Sparta e placutu a imbetrâni.“

Unu merit mare au Spartanii, caci ei s'au ingrigit si de educatiunea secsului femeescu.

Celu mai mare pondu inse au pus Spartanii pe educatiunea fisica, carea a si produs rezultatele dorite.

Se ne reamintim numai pe Leonida, carele cu 300 Spartani si 700 Thebani au infruntat mórtea la pasulu Termopile, acceptand — dupa Herodot — cele 5 milióne de Persi.

Spartanii, ca se eternizeze memoria acestoru bravi fii ai patriei, cari au dat probe de eroismu nediscutabilu, au redicat in onórea lui Leonida unu leu, ér in onórea consotiloru sei doue table de pétra.

Pe prim'a pétra au scris „Caletoriule, mergi la Sparta si spune, câ zacem aci, pentru implinirea legiloru;“ ér pe adóua „Cale toriule, mergi la Sparta si spune, ca aci s'au luptat milióne de Persi, contra a o miia de Spartani.“

c. Educatiunea Atenieniloru.

Léganulu adevaratei educatiuni a fost Atena, caci Atenienii nu s'au multiumit numai cu educatiunea fisica, ci ei paralelu au educat si spiritulu.

(Va urmá.)

Iulu Vuí'a,
invetiatoriu.

A v i s u !

Intre cestiuenele actuale, cari dupa insemnatatea loru provóca cu drept cuvêntu interesulu generalu alu ome-nimei civilisate, se numera si lucrulu de mâna, a carui importanta chemare este de a umplé unu golu prea sim-titu in programulu invetiamentulu publicu.

Convinsu fiind, câ-mi implinescu o mica parte a datorintiei, ce incumbe a supra mea, — indemnatu pe de alta parte si din partea mai multoru domni colegi, institutori si invetiatori, m'am hotaritu a tiéné in var'a anului curentu, unu cursu de lucru manualu. Cursulu se va incepe Marti, la 14/26 Iulie a. c. diminéti'a si se va inchei'a Vineri la 14/26 Augustu a. c., dupa a meadi. Timpulu de instructiune este de 7 óre pe di.

Specialitátile ce se voru practicá la acestu cursu, suntu urmatórele: 1. Impletitulu de pae cu pipirigu (tipirigu). 2. Impletitulu de papura; 3. Impletitulu de nuele; 4. Cartonagiulu (lucrâri in hârtie si in cartonu (mucava) cu legatulu cârtiloru; 5. Sculptur'a geometrica in lemnu cu traforagiulu (taieturi cu ferestreasiulu); 6. Têmplâritulu (mesaritulu). Dintre specialitátile aceste se pota alege câte dóue din partea fie-cârui participantu alu cursulu; cu tóte acestea inse impletitulu de pae (cu pipirig) si impletitulu de papura se pot practicá pe langa o a 3-a specialitate, daca cum-va acést'a nu coincide cu acelea in privinti'a timpului de instructie.

Afara de acestea, in modu extraordinariu, la oca-siuni anumite se vor da tuturoru participantiloru unele indigitari practice si teoretice mai necesarii din modelatu in lutu cu turnatulu in ipsos (ghips) si lucrâri usióre de metalu.

De doue ori pe septemâna, Mercuri'a si Sambata dupa amédi, se va predá partea teoretica a lucrulu manualu si anume: a) Principiile, pe cari se razima acestu obiectu din punctu de vedere educativu, higienicu etc, esteticu, industrialu, economicu; b) Istoriculu lucrulu manualu in secolii trecuti, desvoltarea lui in ultimele decenii ale seclului de facia si apreçierea sistemelor existente ale practicei acestui obiectu in diferite state ale Europei si Americiei; c) Indigitari metodice la practicarea tuturoru specialitátiloru acestui obiectu in scóla; d) Lamuriri despre materialile de lucratu, despre instrumentele si utensiliile necesarii. In discusiunile de séra vor avé oca-siuni domnii participantii ai cursulu a se lamuri reci-procu referitoriu la diferite imprejurari particulare locale, cari pot influintiá intr'o forma sau intr'alt'a asupra introducerii si practicârii lucrulu manualu in scólele poporale.

Prelegerile teoretice suntu obligatóre pentru toti participantii cursulu. La incheerea cursulu se vor estrada certificate despre cercetarea si rezultatele dobandite din partea fie-cârui'a participantu. Obiectele lucrute remanu in proprietatea celui ce le-a confectionatu si se pota lua din localulu de instructiune numai la incheerea cursulu. Unele instrumente mai merunte, indispensabile pentru fiecare, va avé a si le procurá cursistulu insusi pentru practic'a specialitátiloru ce si le-a ales. Tacs'a de instructiune inpreuna cu materialulu de lucratu este de 20 fl. sau 50 lei noi, cari suntu a se plati imediatu la deschiderea cursulu.

Insinuârile suntu a se face la subsemnatulu celu multu pana la 3/15. Iuliu a. c. De óre-ce numerulu participantiloru este limitatu, se recomanda, a se face insinuarile cu tóta posibil'a grabire, pentru-ca in casulu, când acelea vor trece preste numerulu determinatu, primírea pana la acestu numeru se va face in ordine cronologica, dupa cum au intratu insinuarile. La insinuare sè se comunice esactu adres'a (numele, caracterulu, comun'a,

post'a ultima, comitatulu sau judetiulu etc.), spre a se puté comunicá la timpulu séu rezultatulu despre primire.

Pentru a inlesni adâpostirea participantiloru, me voi ingrijí si de quartire. Sprescopulu acest'a e necesaru a se aretá la insinuare, daca participantulu doresce a locuí singuru intr'o camera séu cu altu colegu alu seu, ori apoi la vre-o familie.

Sibiiu, 1 Iulie 1892.

George Moianu.

Locuinti'a : Sibiiu strad'a „Hundsrücken“ 15.

D I V E R S E .

* **Avisu !** Afiam, cá Venerabilulu Consistoriu diecesanu a emis sub Nr. 2852 c. unu cerculariu cátrá tóte protopresbiteratele diecesei aradane si oradane, in sensulu cáruia tinerii, cari dorescu se fie primiti la cursurile pedagogice ori teologice ale institutulu nostru, suntu avisati a-'si substerne petitiunile lor, proveđiute cu estrasu matricularu de botezu, cu atestatu scolasticu de pe anulu trecut, precum si cu alte documente, pe cari le-ar crede necesarii, pâna la 9/21 Augustu c. la Venerabilulu Consistoriu diecesanu. — Resolutiunea Venerabilulu Consistoriu se va comunicá petentiloru la timpulu prin oficiulu protopresbiteralu concerninte, séu, adaugându-se la petitiune b marca de 20 cr., — de-a dreptulu.

Tot'odata se observa, cá inscrierile se voru face in dilele de 1, 2, 3 si 4 Septemvre n. c., ér prelegerile se voru incepe in 5 Septemvre n. c.

* **Uneltiri dusimanóse.** Fatia cu uneltirile dusimanóse ale foiloru polone din Bucovina, cari in dilele din urma au colportat scirea, cá Escelenti'a Sa metropolitulu Dr. Silvestru Morariu-Andrievici ar avé de gând sé se retraga, — organulu partidulu nationalu románu „Gazeta Bucovinei“ declara, cá faimele despre acésta retragere se reducu la nise scornituri tendentióse ale pseudo-liberaliloru din Cernauti coalitati cu vre-o cati-va agitatori poloni si ruteni de aceeași panura.

* **Noua comuna bisericésca romána in Becichereculu-mare.** Cetimu in diarulu sêrbescu „Zastava“ urmatórele : „Dintre cetitorii nostri putini voru fi sciind, cá in Becichereculu-mare (Torontalu) suntu si Románi. Fiind sinceri, trebue sè recunóscemu, cá nici noi insi-ne nu amu sciut'o acésta pâna nainte cu vr'o câteva dile. Acum se facú cunoscut, cá in Becichereculu-mare suntu Románi, si inca destui, ca se vina la idei'a de a se constitui intr'o comuna bisericésca romána. Noi amu aflat dela corespondentulu nostru din Becicherecu, cá acolo aavea suntu multi Románi, dér tinerimea romána (generati'a noua) fiind crescuta in biseric'a si scol'a sêrbésca, într'atata s'a sêrbitu, incát caracterulu ei románescu si-l'a perdut aprópe cu deseversire, si toti Románii s'au declarat cá Sêrbi Dupa-cum se pare inse, in viitoru nu va mai fi asia. Protopresbiterulu románu din Uzđin (Ozora) d-lu Miclea s'a hotaritu a redesteptá si

a revindicá caracterulu nationalu alu Romániloru din protopresbiteratulu seu si juru, intru-cât adeca s'a determinatu a visita tóte comunele, si in comune tóte casele románesci. Astfel inainte cu vr'o câteva dile a venit si la Becichereculu-mare. Aici — ne impartasiesce corespondentulu nostru, insusi de o proleca románésca, dér sêrbitu pâna de dincolo, — aici nu a existat nici o familie, fie fost ea cât de sêrbita, dér cu proleca romána, care se nu o fi visitatu d-lu protopresbiteru si pretutindeni a staruitu, cá Románii sè se constitue intr'o comuna bisericésca independenta. Tinerimea s'a impotrivitu vointiei d-lui protopresbiteru, dér' intre betrâni d-lu protopresbiteru a aflatu Románismu, si acuma faptice se lucréza intr'acolo, ca Románii sè se desparta de biseric'a sêrbésca, si sè se constitue intr'o comuna románésca.“

* **Nou edificiu tipograficu archidiecesanu.** „Teleg. Rom“ scrie : „Maretiu si frumosu s'a ridicatu in locul vechiu alu tipografiei archidiecesane, noulu edificiu cu un frontu in strad'a Macelariloru, ér cu altulu in strad'a Poplacei. Altu edificiu ziditu cu mai multu gustu si mai frumosu nu se ridica in Sibiiu. Elu va remané o marturie mândra a intielepciunei comisiunei administrative si o dovada a abnegatiunei si zelului Escelentiei Sale I. P. S. D. archiepiscopu si metropolitulu Miron Romanul, presedintele comisiunei, carele a staruitu atât de multu de s'a ridicatu acestu edificiu, o podóba a orasiului Sibiiu si a bisericei nóstre. Cugetele nóstre tocmai in aceste momente strabatu unu lungu drumu in trecutulu tipografiei nóstre.“

Infiintata in timpuri grele, in timpuri critice pentru desvoltarea nóstra culturala, asediata in o casa mica, strêmta si scunda, tipografia nóstra a mersu inainte, s'a perfectionatu pasu de pasu, a tiênutu séma de spiritulu timpului, si ea in prestatiunile sale adi ocupa locul primu intre tipografiile din Sibiiu.

Localulu in care s'a asediat ea, corespunde escelentelor ei prestatiuni, numelui ei celui bunu, si adi tipografi'a nóstra lucra intr'unu palatu, care ar face onóre ori-cârei tipografii din capitala.

Paralelu cu tipografi'a e pusa in acelea-si conditiuni si libraria archidiecesana, si e aprópe de realizare o organizare a ei, care o va pune pe o trépta cu cea mai bine organizata librerie, ca ambele cu puteri nóue, cu unu nou aventu se lucre pentru binele bisericei nóstre, pentru binele poporulu románu.“

* **Furtuna.** Din Seciani ni se scrie : „In 1 Iulie v. dupa-amédi, la vr'o 5 ore, preste comun'a nóstra a trecut o infricosiata furtuna, care a pricinuitu pagube insemnate. Betrâni nu tiênu minte sè se mai fi ivitu, vr'odata furtuna asia devastatóre cá acésta, care cu o furie infricosiata napadindu asupra nóstra, a aruncutu cooperemintele mai multoru case, a desvelitu o parte a bisericei si a turnulu acoperitu cu tinichea, a scosu din radecini arbori si svêrlindu in tóte partile gránele de pe câmpu, ce erau adunate in cruci, le-a resfiratu de-asia, incát ómenii nu mai sciú de ce sè se apuce, nu mai sciú cari a cui suntu. Furtun'a resturnând cu rotile in susu

carêle încarcate cu grâu, ce veneau spre casa, a vulneratu greu mai multe persóne. Pagubele sunt mari."

* **Fundatiune.** „Gaz. Trans.“ afla, ca regretatulu **Absolon Todea**, fost avocatulu in Reghinulu-sasescu si totodata membru in consistoriulu din Sibiu, reposându dilele trecute, a lasat prin testamentu o fundatiune de 10,000 fl. v. a. pentru studentii lipsiti.

* **Colera.** Telegramelê din Petersburg aducu de dóue septemâni încóce sciri ingrijitóre despre coler'a asiatica, ce a isbucnitulu in partile sudice ale vastului imperiu rusescu, in guvernamentulu Saratov si Samara. Dupa scirile mai nóue, colera graséza in 29 orasie si ia pe di ce merge dimensiuni totu mai mari. Epidemia stânge viéti'a a 240 de ómeni pe di. Incepându dela 10 Iulie n. pana astadi, ea a stinsu viéti'a a 8000 de ómeni. Tóte statele europene au luat riguróse mesuri de precautiune, ca epidemia se fie inpedecata a intra si in alte state.

* **Populat'á Aradului.** Dupa datele statistice mai nóue, in Ungaria suntulu 132 orasie. **Aradulu**, cu 42,052 locuitori, sta dupa nationalitati, in urmatorulu reportu: Maghiari 60%, Români 20%, Germani 13%, Sérbi 4%.

* **Contribuiri pentru alumneulu romanu din Timisiór'a.** Pentru alumneulu românulu a incursu pana astadi la subscrisulu cassariu urmatórele contribuiri: (Continuare.) — Nicolae Hamat Ruieniu 20 cr, Ioan Stoican Ciuta 30 cr, Samson Cucu Iat 30 cr, Spiridon Nicotescu Ciuta 50 cr, Pascu Milu Timisióra 80 cr, Samson Tomescu Bazosi 20 cr, Lazar Carciu Banlac 20 cr, Petru Cosor Banlac 20 cr, George Deutean Banlac 20 cr, Nicolae Zgireian Banlac 20 cr, Ioan Trifunescu Banlac 20 cr, Benyó Ferencz Tem. Brestovatiu 50 cr, Spanyelka György T. Brestovatiu 1 fl, Franz Rubatsch T. Brestovatiu 80 cr, Traila Bogdan T. Brestovatiu 30 cr, Nicolae Rosiu Hodos 10 cr, Strain Moise Ficatar 20 cr, Vasile Babsian Silha 30 cr, Iona Vucan Ficatar 20 cr, Iosim Patrone Bazos 30 cr, George Sacosian Stancora 30 Lazar Bugariu Beregseu 50 cr, Ion Petrutí Ficatar 20 cr, Traila Draguti Blajova 20 cr, Pavel Idvorean Iancahid 80 cr, Dimitrie Iovi Ianova 50 cr, Ion Buba Bazosi 50 cr, Nicolae Hota Ohabaforgaciu 30 cr, Persida Regep Giroda 30 cr, Constantin Sima Topolovetiu 50 cr, Nicolae Godean Ciuta 50 cr, Vichentie Crista Ciuta 30 cr, Trandafir Lucaci Iat 30 cr, Mihai Nicorescu Ciuta 50 cr, George Bauu Servesti 30 cr, Ianos Zuican Rujeni 20 cr, Rusalin Tanda Obersa 50 cr, Petru Lazarescu Dalcsi 50 cr, Vasile Vladu Servesti 30 cr, Simion Fara Dalei 10 cr, Ilie Cocosu Uliuc 20 cr, Ilie Pintiu Budinti 10 cr, Ilie Ieracovici Hisiassi 30 cr, Stoia Sentomosian Beregseu 10 cr, Ioan Iorgovan Iadani 20 cr, George Cimponeriu Ohabaforgaciu 30 cr, Nicolae Secosian Giroda 20 cr, Isac Enasuti Chiseteu 10 cr, Dimitrie Damian Belintiu 30 cr, George Bolgea Ohabaforgaciu 30 cr, Stefan Raia Berini 30 cr, Toma Milosi Medves 10 cr, Vichentie Ocuariu K. Kostély 50 cr, Dimitrie Toma Chiseteu 30 cr, Traila Bulzu Utvin 30 cr, Pavel Peia Ohabaforgaciu 30 cr, George Murariu Ohabaforgaciu 50 cr, Iosif Bacutiá M.

Szakos 30 cr, Vasile Rimpu M. Szakos 30 cr, Vasile Crasiovan Babsia 1 fl, Iosim Magda Gilad 80 cr, Dimitrie Petru Ianova 10 cr, Ion Cristeti Giulvez 20 cr, Ion Hopota Racovitia 30 cr, Simon Iuculescu Racovitia 50 cr, Vasile Prohab Belinti 30 cr, Dimitrie Balan K. Rostély 50 cr, George Truti Cerna 50 cr, Trifu Periat Giulvez 20 cr, Nicolae Ioschici Hisiassi 10 cr, Marcu Chiu Banlac 20 cr, George Colgea Banlac 20 cr, Simeon Isa Lucareti 50 cr, Milovan Moise Cuvesdia 30 cr, Traila Fonosi Vucova 30 cr, Iosif Groza Dragsina 30 cr, Ioan Vucovan Dragsina 30 cr, Pavel Golesie Ictar 50 cr, Nicolae Stanescu Ianova 30 cr, Ion Carameti Medvesi 10 cr, Trandafir Carebia Var 1 fl, Ion Pervoni Cinta 50 cr, Pantelie Matei Var 50 cr, Ilie Seracin Rujeni 20 cr, Pavel Cucuruz Servesti 50 cr, Toma Todorescu Bukiny 30 cr, Ioan Maran Var 30 cr, Ilie Belei Rujeni 10 cr, Trifon Miclea Ozora 1 fl, Todor Todor Ozora 50 cr, Ioan Balu Silha 50 cr, Ioan Mania Chiseteu 30 cr, Dimitrie Micu N. Costeiu 20 cr, Ioan Gataiantiu Banlac 50 cr, Ion Iebedia Banlac 50 cr, Ioan Macota Banlac 30 cr, Petru Cherla 30 cr, Gligor Iova Folia 20 cr, Mulber Michael Szakálháza 10 cr. (Va urmá.)

INVITARE DE PRENUMERATIUNE

LA

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Fóia bisericésca scolastica, literara si economica.

Cu **1. Iuliu** stilulu vechiu deschidemu abonamentulu nou pe semestrulu alu II-lea la „**Biseric'a si Scól'a.**“

Rugâmu pre toti domnii abonenti de pana acuma, cari dorescu a avé fóia nóstra si pe viitoriu, se binevoiésca a tramite la „**Tipografi'a diecesana**“ pretiulu de prenumeratiune care e:

PENTRU AUSTRO-UNGARÍA:

PE UNU ANU . . . . . 5 fl. — cr.
 „ 1/2 „ . . . . . 2 fl. 50 cr.

PENTRU ROMANÍA SI STRAINETATE:

PE UNU ANU . . . . . 14 franci.
 „ 1/2 „ . . . . . 7 fr.

Sprijinulu moralu si materialu, de care pana acuma s'a bucuratu fóia nóstra, ne indreptatiesce a sperá, cà si in viitoriu vom fi imbratisiati de aseminea simpathii calduróse precum si de bunavointi'a nestramutata a On. Publicu cetitoriu.

Redactiunea.

Post'a Redactiunei.

D-lui Traian Bratescu in Csernegyháza. Apelulu D-tale cătra „Reuniunile românesce de cântari si musica“ nu s'a putut publicá din pricin'a unor resóne, de cari trebuie sè tienemu sèma. Apelulu a isvorit, fàrà indoela, din bunele D-tale intentiuni, din interesulu laudabilu ce-lu desvolti fatia de cultura romanésca, dér — relele, pe cari posibilu le vei fi aflându ici-colea in aceste institutiuni de cultura si moralitate (corurile vocale), nu sunt de natura a inspira serióse ingrijiri, intru-cât ele (relele) pe unde se voru fi ivitu, sè pot vindeca tãrà multa spargere de capu, simplu prin disciplina, printu unu controlu riguros si supraveghiare conscientiósa. Totulu atërna dela conducere si dela órele de instructiune, — déca aceste dóne lucruri se sevèrsiesc cu consciintia barbatésca si la timpu potrivitu, atuncj relele nu se potu ivi, ér' unde se voru fi ivitu, trebuie se dispara. De alt-mintrelea ne luamu voie e ne provoca la dispositiunile in vigóre ale sinodulu eparchialu facute cu privire la corurile vocali, cuprinse in §-ulu 7, 8 si 10 din regulamentul publicatu in „Manuducerea la afacerile invetiamentulu poporann.“

In cătu privesce idei'a unei intruniri séu mai bine disu a unni congressu, la care se iee parte tóte corporatiunile de cântari (corurile vocale), de sine intielesu, in scopulu de a cimentu si promová in generalu cultura si moralitatea, ér' nu pentru vindecarea relelor, cari nu exista, nici nu se permitu a se ivi, — e salutara si de dorit aru fi, ca ea sè se intrapeze, dér acestu lucru se póte sevèrsi numai prin mijlocirea consistoriulu eparchialu.

Concursu.

Conform decisulu din 5/17 Iuniu a. c. comitetulu parochialu publica concursu pentru statiunea invetiatorésca din **Zimbru**, in protopresb. Halmagiu inspectoratu Iosasielu, cu diu'a de alegere pe **6/18 August a. c.** pre lãnga urmatórele beneficii: a) In bani gata 300 fl. v. a. (trei sute flor. v. a.) b) 12 stãngeni de lemne pentru scóla si invetiatoriu. c) Pentru scripturistica 10 fl. v. a. d) Pentru curatoratu 10 fl. 50 cr. v. a. e) Pentru conferinti'a invetiatorésca 10 fl. v. a. f) Dela inmormentari si liturgii dela 20—50 cr.

Dela recurrenti se recere se fie calificati conform legii. Invetiatorii si preparandii absoluti cari se simtiescu apti, ca vor depune examenulu de calificatiune dupa un anu de functiune, inca sunt admitti a recurge, adnexandu la recourse: 1) Estrasu de botezu. 2) Testimoniu preparandialu séu de calificatiune. 3) Atestatu de moralitate si despre servitiulu de pana aci. Cei cari posed limb'a magiara sunt preferiti.

Recursele ajustate astfelu, se se tramita M. On. D. inspectoru scol. pana la terminulu de alegere, in Dieciu per Al-Csil.

Zimbru la 5/7 Iuniu. 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **GEORGIU LUPSIA** m. p. inspector cerc. scol.

—□—

Pentru deplinirea postulu de capelanu temporalu de clasa II. langa neputinciosulu parochu gr. or. Iosif Cadariu din **Siusianovetiu**, decretatu prin decisulu Vener. Consistoriu din 29 Mai 1892 Nr. 1987. prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de alegere pe diu'a de **26 Iulie a. c. st. vechiu.**

Emolumentele sunt: 15 jugere de pamentu din sessi'a propria parochiala, 1 jugeru intravilanu si stol'a aici usuata pe jumătate dela 200 numere de case, cari beneficii la olakta se urca cam la sum'a de 330 fl.

Recursele cuviincios ajustate se se trimite parintelui protopresbiteru tractualu Georgiu Creciunescu in Belincz p. u. Kiszetó; avënd recurrentii in vre-o Dumineca,

ori serbatóre a se presentá in s. biserica locala spre a-si aretá desteritatea in cântari, ori cuventari bisericesci. **Siusianovetiu**, in 21. Iuniu (3. Iuliu) 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **GEORGIU CRECIUNESCU**, m. p. protopresbiteru.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a III. din **Cavasdu**, protopresv. Tincei cu terminulu de alegere **4 16 August a. c.**

Emolumentele sunt: a) venitul anualu dela 20 holde pamentu, 220 fl. b) Venitul stolariu anualu 70 fl., c) birulu preotiescu dela 130 nri câte un'a vica cucuruzu in bómbe 130 fl., d) folosulu gradinei parochiale 15 fl., éra despre cortelu se va ingrijí comun'a parochiala.

Recursele ajustate conform §-lui 13 din „Statutulu organicu“ se se tramita inclusive pana in 2/14 Aug. a. c. subscrisulu protopresbiteru in Cséffa (cott. Bihar), avend recurrentii a se presentá pana inclusiv 8 dile inainte de sinodulu electoralu in biserica locala, spre a-si aretá desteritatea in cantu si cele rituale.

Cavasdu, 30 Iuniu v. 1891.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu: **IOSIF VESS'A**, m. p. protopresv. Tincei.

—□—

Cu ordinatiunea consistoriala de dto 1/13 Mai Nr. 734. stabilindu-se unu postu de capelan langa veteranulu parochu din **Repsig**, Simeon Cornea, pentru deplinirea aceluia se escrie concursu cu terminulu de alegere de **30 dile dela prim'a publicare.**

Emolumentele parochiali sunt: 1. Un'a sesiune parochiala estimata anualminte la 384 fl. 2. Intravilanulu parochialu 20 fl. 3. Venitele stolari 216 fl. 4. Birulu preotiescu 140 fl. 5. Alte venite sigure 30 fl. 6. Desdaunarea de pascu 32 fl. Sum'a 822 fl.

Din acésta suma detragendu-se contributiunea remâne venitu curatu 702 fl.

Din acésta suma alegendulu capelan ii compete jumetate.

Competentii la acestu postu capelanelu au a-si trimite recoursele lor adresate comitetulu parochialu din Repsig, si ajustate conform legii pentru parochiile de clas'a a II. — subscrisulu protopresbiteru pana inclusiv in 18/30 Iuliu a. c. avend in timpul legal a-se presentá in biserica din locu, pentru a-si aretá desteritatea in cele rituali.

Repsig, 21. Maiu (2. Iuniu) 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **IOANU CORNEA**, m. p. protopresbiteru.

—□—

Se escrie concursu pentru indeplinirea postulu invetiatorescu dela scól'a gr. or. romana din **Husaseu**, protopresbiteratu Tincei, cu terminulu de alegere pe **5/17 Augustu a. c.** pe langa urmatórele emolumentele:

1. bani in numerariu 250 fl. 2. folosirea alor 8 jug. pamentu, séu 50 fl. 3. doi metri lemne crepate de foc, din care se va incalzí si scól'a, séu pretiulu corespundietoriu, 4) dela ingropatiuni unde va fi pofit 60 cr.

Observandu-se, ca dreptulu veduvei si orfaniloru reposatulu invetiatoriu Nicolau Danu la jumetate din venitele inv. se sustiene incependu dela 9 Febr. a. c. conform §-lui 74 din regulamentul pentru organizarea invetiamentulu.

Recurentii sunt pofiti a-si trimite recoursele subscrisulu protopresbiteru in Cséffa (cott. Bihar), inclusive pana in 3/15 Aug. a. c. cu documentele prescise, alaturandu-si dimisionalulu si atestat de conduita dela fostul

inspectoru, si prezentandu-se inainte de alegere la s. biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Husaseu, 6. Iunie, v. 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : IOSIF VESSA, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Siunugiu**, protopresbiteratulu Oradii-mari se escrie concursu cu terminu de alegere pe **29. Iuliu st. v. 1892.**

Emolumintele sunt: 1. Cortelu liberu cu gradina de legume. 2. In bani gat'a 173 fl. 80 cr. 3. 8 jugere pamentu 40 fl. 4. dela 126 de case câte o $\frac{1}{2}$ masura de bucate 75 fl. 80 cr. 5. 4 orgii de lemne pentru invetiatoriu 24 fl. 6. Venite cantorale si din comuna 22 fl. Sum'a: 335 fl. 60 cr.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu avisati a-si trimate recursele lor ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Siunugiu subsemnatului protopopu si inspectoru scolariu in Oradea-mare pana in 24 Iuliu st. v. 1892; éra pana la alegere se se presentiede in biseric'a din Siunugiu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: TOM'A PACALA, m. p. protopresbiteru si insp. scol.

—□—

Se escrie concursu pentru ocuparea statiunei invetiatoresci dela scól'a gr. or. din **Siusturogiu**, inspectoratulu Oradii-mari. Alegerea se-va tienea in **6/18 Augustu a. c.**

Emolumintele sunt: 1. Dela 75 case, câte o vica de bucate 93 fl. 75 cr. 2. Dela tóta cas'a câte 1 fl. 75 fl. 3. Pentru fie-care scolariu 50 cr, 16 fl. 50 cr. 4. 3 orgii de lemne aduse acasa 24 fl. 5. 6 cara de crengi de lemne aduse acasa 6 fl. 6. Pamântu aratoriu de 7 cubule si pasiune 30 fl. 7. Venitulu cantoralu 10 fl. 8. 23 pluguri câte $\frac{1}{2}$ di per 1 fl, 23 fl. 9. 42 dile de lucru cu manile per 60 cr. 25 fl. 20 cr. Sum'a totala: 303 fl. 45 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Siusturogiu se se trimite subsemnatului protopopu si inspectoru scolariu in Oradea-mare, pana in 2/14. Augustu 1892. éra pana la alegere se se presenteze in biseric'a din Siusturogiu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : TOM'A PACALA, m. p. protopopu si insp. scol.

—□—

Se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca vacanta din **Toboliu**, inspectoratulu Oradii-mari cu terminu de alegere pe **9/21 Augustu, 1892.**

Emolumintele sunt: 1) Cortelu cu gradina de legume pretiuite in 30 fl. 2) $\frac{1}{2}$ sessie pamentu aratoriu (13 jug-catastrale) in pretiu de 260 fl. 3) Dreptulu de pasiunatu pentru 9 vite 18 fl. 4) Plata in bani si pentru lemne 51 fl. 50 cr. 5) Pentru adusulu lemmeloru din padure 2 orgii (4 metri). comun'a va dá trasurile de lipsa pretiuite in 20 fl. 6) 15 cubule bucate, grau, orzu, si cucuruзу 70 fl. 7) Venitele cantorale 20 fl, de totu 469 fl. 50 cr.

Se observa: ca contributiunea erariala dupa pamentulu invetiatorescu, precumu si apararea de apa are se-solvésca invetiatoriulu alegendu.

Recursele instruite conform prescrieloru Stat. org. si adresate comitetului parochialu din Toboliu, se-se tri-

mita subsemnatului in Oradea-mare pana in 4/16. Augustu a. c. avendu recurentii pana la alegere a-se presentá in vre-o Dumineca ori serbatóre in St. biseric'a din Toboliu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : TOM'A PACALA, m. p. protopopu si inspectoru scolariu.

—□—

Se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca din **Darvasiu**, inspectoratulu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe **2/14 Augustu 1892**

Emolumintele sunt: 1. cortelu cu gradina de legumi 30 fl. 2. pamentu aratoriu si fenatiu 23 jugere, éra pasiunatu 4 jugere, pretiuite in 195 fl. 3. dela pruncii deobligati la scóla dela fiecare câte un'a mesura grâu: 40 cr. si câte unu puiu ori 25 cr. care tóte la olalta fac cam 87 fl., 4. in rescumperarea trestiei de incalditu 10 fl., 5. Pentru cantoratu 5 cubule grau si 5 cubule orzu 50 fl. 6. Venitele cantorale din stole. 20 fl. de totu 392 fl.

Se obsérva: ca contributiunea dupa pamentulu invetiatorescu are se o solvésca alegendulu invetiatoriu.

Recursele instruite conform prescrieloru statutului organicu si adresate comitetului parochialu din Darvasiu, se se trimite subsemnatului in Oradea-mare pana in 28 Iuliu v. a. c., avendu recurentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a se presentá in biseric'a din Darvasiu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : TOM'A PACALA, m. p. protopopu, si inspect. scol.

—□—

Pentru ocuparea postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. din comun'a **Pausia**, — inspectoratulu Oradii-mari — se escrie concursu cu terminu de alegere pe **30. Iuliu vechiu 1892.**

Emolumintele sunt: 1) Cortelu cu gradina de legumi pretiuitu in 15 fl. 2) In bani numerari 120 fl. 3) Pamentu aratoriu si livada 10 jug. catast. 110 fl. 3) Bucate 11 $\frac{1}{2}$ cubule à 5 fl. cubulu 56 fl. 50 cr. 5) Venitele stolare 20 fl. 6) Pentru scripturistica si conferintia 7 fl. de tot: 328 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform prescrieloru statutului organicu si adresate comitetului parochialu din Pausia, se se trimite subscrisului in Oradea-mare pana in 25 Iuliu vechiu a. c. avendu recurentii, in vre-o Dumineca ori serbetóre a-se presentá in biseric'a din Pausia, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : TOM'A PACALA m. p. protopopu si inspect. scol.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu din comun'a **Margine**, inspectoratulu Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **26. Iuliu vechiu 1892.**

Emolumintele sunt: 1) Cortelu cu gradina de legumi pretiuitu in 10 fl. 2) Pamentu aratoriu si livada 16 jugere, pretiuitu in 80 fl. 3) Dela 80 Nr. câte 1 fl. si câte 1 mesura grâu, 160 fl. 4) Dile de lucru: cu plugulu 20, per 1 fl. 50 cr. cu manile 60, per 50 cr., computate in bani 60 fl. 5) Lemne de incalditu pentru invetiatoriu, si scól'a 3 orgii 15 fl. Venitulu cantoralu 25 fl., de totu 350 fl.

Recursele adjnstate conform prescrieloru Stat. org. si adresate comitetului parochialu din Margine, se se trimite subscrisului in Oradea-mare pana in 20 Iuliu v. a. c. avendu recurentii in vre-o Dumineca ori serbetóre a-se

presentá in biseric'a din Margine, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipiculu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu si inspect. scol.

—□—

Spre conferirea stipendiilor devenite in vacantia din „fundatiunea lui Gozdu“ pe anulu scolasticu 1892/3 pentru studiile dela facultatile mai inalte se escrie concursu sub urmatórele conditiuni:

1) concurentii se documenteze cu documente originali séu autenticate, cá sunt fii de cetatieni ungari si se tien de biseric'a ortodoxa orientala romana, si studiaza la vre-unu institutu publicu din patria cu succesu bunu, si ca nu sunt in stare a se sustienea la studii din avere propria séu a parintilor lor.

2) cei-ce vor se studieze la vre-unu institut afara din patria, au se-si motiveze pe deplin acésta necesitate cá se li se esopereze concessiunea ministeriala.

3) Petitiunile instruate cu tóte documentele necesari sunt a se adresá la reprezentanti'a fundatiunei lui Gozdu (Budapest, Király u. 13. sz.) pana la 1 August a. c. cal. n.

Cu acésta ocaziuune se provóca fostii stipendisti, cá pana la 1. August a. c. n. se arete rezultatulu studiilor din anulu scolasticu 1891/2, ca altcum li se va sistá stipendiulu.

Din siedinti'a reprezentantie fundatiunei lui Gozdu tienuta la 15/23 Martie 1892.

Estradat prin

George Szerb, m. p.
notariu.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca din comunitatea Pobda, se deschide concursu cu terminu pana la 19/31 Iuliu a. c. s. v. când se va tienea si alegerea.

Aspirantii la acest post au a-si trimite recursurile M. On. Domnu Ioan Damsia inspectoru cercualu in Seceani per Vinga in comit. Timis. instruite cu documintele despre absolvarea preparandiei, esamenului de cualificatiune, si a limbei magiare, in fine un testimoniu despre moralitatea sa nepetata, si in un'a din Dumineci ori serbatori au a-se presentá in faci'a locului pentru a-si aretá desteritatea in cântari si tipicu.

Emolumintele sunt: 1) in bani gata 165 fl. 10 fl. pentru conferintie si 5 fl. pentru scripturistica. 2) grau 60 chible 3) Trei orgi lemne pentru invetiatoriu, éra incaldiament pentru scóla cât va cere trebuinti'a, 4) pament patru jugere, inse invetiatoriu are a suportá sarcinile, 5) cortelu liberu cu done incaperi comode si gradina de legumi, 6) Dela inmormentari 50 cr. v. a. Pobda, in 3. Iuniu 1892.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si inoirca mea: IOANU DAMSIA, m. p. inspectoru de scóle cercuale.

—□—

Pentru deplinera postulu invetiatorescu dela scóla greco-orientala romana din Siag, comitatulu Timisiu, inspectoratulu Timisiórei, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de 2/14 August an. c.

Emolumintele impreunate cu acest post sunt: 130 fl. v. a. bani numerari, 10 fl. pentru conferintie, 10 fl. pentru scripturistica, 5 fl. pentru adunarea generala; 20 de meti de grau si 20 de meti de cucuruz; 16 metri de lemne pentru invetiatoriu, ér 12 metri de lemne pen-

tru incaldirea scólei, 5³/₄ jugere de pamentu aratoriu, cuartiru liber cu 2 chilii, cuina, camara, grajd de vite si de porci, cu intravilanu de 1000□ stangini patrati, si unu altu estravilanu afara de 600□ stângeni patrati, si dela inmormentari dela biserica 50 cr. de acasa 30 cr.

Doritorii de a ocupá acest post au a produce: 1) Testimoniu de cualificatiune cu calculu bunu, 2) Testimoniu din limb'a magiara, 3) Atestat despre portarea de pana acum morala s. c. l.

Recursele astfeliu instruate la adres'a comitetului parochialu din Siag, au a-se trimite parintelui inspector scolaru Ioanu Damsia in Szécsány, post'a ultima Vinga comitatulu Timisiu.

Competentii au a-se presentá nesmintitu in vre-o Dumineca séu serbatóre, in St-a biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipic; cei capaci a dirige coru vocalu si instrumentalu, vor fi preferiti.

Alegendulu, va fi deobligat moralmente a participá la servitiulu divinu de tóte dilele.

Siag, in 8. Iuniu v. 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOANU DAMSIA, m. p. inspectoru de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca clas'a de prunci din Fibisiu.

Emolumintele anuali sunt: in bani gat'a 175 fl. pausial pentru conferintie si scripturistica 10 fl., 28 hetltre grau, 24 metrii de lemne din care se va incaldí si scóla, 2¹/₂ jugere de pamentu si cuartiru liberu cu gradina.

Recursele ajustate dupa tóte recerintiele cu testimoniile de cualificatiune invetiatorésca si de limb'a magiara se se substérna parintelui inspectoru de scóle Iosifu Gradinariu in Szécsány per Vinga, pana in 11/23 Iuliu a. c.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOSIF GRADINARIU, m. p. inspect. scol.

LICITATIUNE MINUENDA.

Pe bas'a concessiunei Ven. Consistoriu de dato 1 Maiu 1892. Nr. 2239, prin acést'a se escrie licitatiune minuenda pentru:

a) Acoperirea de nou a s-tei nóstre biserici gr. or. rom. din **Cenadulu-serbescu**, comitatulu Torontal. Pretiulu esclamarii e 756 fl. v. a.

b) Depingarea si aarirea Iconostasului precum si a intregiei biserici. Pretiulu esclamarii 2648 fl. v. a.

Licitatiunea se va tienea la 5/17 Iulie a. c. in sal'a scólei nóstre de aici.

Licitantii au a depune inaintea licitatiunei vadiu de 10% din aceste sume.

Specificarile, precum si celelalte conditiuni se pot vedea in cancelari'a oficiului paroch. gr. or. rom. din locu.

Cenadulu-serbescu la 7/19 Iuniu 1892.

Giorgiu C. Telescu, m. p.

preot. pres. com. paroch.

In contielegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. protopresbiteru.

—□—